

Seloste käsittelytoimista

Taustaa

Henkilöstötiedonkeruussa kerätään tietoja korkeakoulujen henkilöstöstä. Tiedonkeruun pohjalta muodostetaan vuositilastoja henkilöstöstä sekä aikasarjatilastoja, joissa seurataan tilastollisesti henkilöstön liikkumista eri tehtäväryhmien ja korkeakoulujen välillä. Tiedoista muodostettuja aineistoja käytetään yhtenä osatekijänä korkeakoulujen perusrahoituksen laskentamallissa. Tiedonkeruu on osa OKM:n korkeakouluilta vuosittain keräämiä tilastotietoja, ks. tarkemmin <https://wiki.eduuni.fi/display/cscsuorat/Suorat+tiedonkeruut>.

Tiedonkeruun tavoitteena on luoda tilastollinen tietopohja, jota hyödyntämällä korkeakoulut pystyisivät parantamaan omaa toimintaansa ja saavuttamaan OKM:n kanssa sovittuja tavoitteita. Kerättävien tietojen tarkoituksena ei ole puuttua yksittäisten korkeakoulujen henkilöstön ohjausprosesseihin eikä kerättävien tietojen pohjalta seurata yksittäisiä henkilöitä. Aineistosta muodostettavista tilastoraporteista ei pysty tunnistamaan yksittäistä henkilöä.

Käsittelyperuste

Asiassa on erotettava korkeakoulujen oikeus käsitellä tietoja ja velvollisuus toimittaa tiedot opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuriministeriön oikeudesta käsitellä kyseisiä henkilötietoja ja vaatia niitä korkeakouluilta. Korkeakoulu vastaa oman toimintansa lainmukaisuudesta ja ministeriö omastaan.

Yliopiston velvollisuus toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle sen määräämät koulutuksen ja tutkimuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja muun seurannan ja ohjauksen edellyttämät tiedot perustuu yliopistolain 51 §:ään ja ammattikorkeakoulujen osalta ammattikorkeakoululain 45 §:ään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön oikeus käsitellä henkilöstötietoja perustuu niin ikään yliopistolain 51 §:ään ja ammattikorkeakoululain 45 §:ään.

Yhteystiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jukka Haapamäki (jukka.haapamaki@minedu.fi).

Kerättävät tiedot

Kerättävän tiedon alle on merkitty tiedon käyttötarkoitus.

1. Henkilötunnus
  - Henkilötunnusta käytetään tietojen yhdistämiseen vuosien välillä. Lisäksi Tilastokeskus, jolla tiedot luovutetaan, tarvitsee tiedon omaan käyttöönsä.
2. Henkilönumero
  - Henkilötunnusta käytetään tietojen yhdistämiseen vuosien välillä.
3. Korkeakoulu

- Tiedonkeruun tarkoitus on tuottaa vertailutietoa korkeakouluittain.
4. Laitos tai vastaava
    - Tieto käytetään tietojen esittämiseen korkeakoulun organisaatorakenteen mukaisesti. Tiedosta johdetaan myös henkilön ohjauksen ala –jakauma. Lisäksi Tilastokeskus, jolla tiedot luovutetaan, tarvitsee tiedon omaan käyttöönsä.
  5. Toimipaikka
    - Tietoa käytetään tietojen yhdistämiseen OKM:n toimipaikkatiedonkeruuseen
  6. Nimike
    - Nimeketietoa käytetään tarvittaessa täydentämään tutkijanuraporras/tehtäväryhmä-tietoa. Lisäksi Tilastokeskus, jolla tiedot luovutetaan, tarvitsee tiedon omaan käyttöönsä.
  7. Merkittävin tutkinto
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön koulutusrakenteen seuraamiseen.
  8. Tutkinnon suoritusmaa
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön koulutusrakenteen seuraamiseen.
  9. Sukupuoli
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön sukupuolirakenteen seuraamiseen.
  10. Syntymävuosi
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön ikäjakauman seuraamiseen.
  11. Kansalaisuus
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön kansalaisuusjakauman seuraamiseen. Korkeakoulujen henkilöstön kansainvälisyyttä käytetään elementtinä mm. yliopistojen perusrahoituksen jakomallissa.
  12. Äidinkieli
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön kansalaisuusjakauman seuraamiseen
  13. Nimitystapa / Työsopimuksen kesto
    - Tietoa käytetään korkeakoulujen henkilöstön työsuhteiden muodon seuraamiseen.
  14. Pääasiallinen tieteenala
    - Tieteenalatieto on yksi keskeisimmät henkilöstön luokitteluperusteista.
  15. Tehtäväjaottelu
    - Tehtäväjaottelu on yksi keskeisimmät henkilöstön luokitteluperusteista.
  16. Tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus (vain YO)
    - Tutkijanuravaiheluokittelu muodostaa yliopistojen osalta keskeisen opetus- ja tutkimushenkilöstön luokitteluperusteen.
  17. Päätoimiset opettajien luokat (vain AMK)
    - Päätoimisten tuntiopettajien luokat muodostavat ammattikorkeakoulujen osalta keskeisen opetushenkilöstön luokitteluperusteen.
  18. Muun henkilökunnan henkilöstöryhmä
    - Korkeakoulujen muu kuin opetus- ja tutkimushenkilöstö luokitellaan keskeisiin tehtäväryhmiin. Tietojen pohjalta voidaan seurata muun henkilöstön jakautumista.
  19. Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä (vain YO)
    - Yliopistojen yhteydessä toimivien harjoittelukoulujen henkilöstöryhmäjaottelu.
  20. Valinta kutsumenettelyllä (vain YO)
    - Kutsuhaku on yliopistoissa käytettävä rekrytointimuoto, jossa ansioitunut henkilö kutsutaan suoraan tehtävään ilman julkista hakuprosessia. Tiedon keräämisellä luodaan tietopohjaa ko. hakumenetelmän käytöstä eri yliopistoissa.
  21. Työajan käyttötiedot (vain AMK)
    - Työajan käyttötiedot jaettuna opetukseen, TKI-toimintaan ja muuhun. Tiedolla seurataan henkilökunnan työajan jakautumista.

22. Kelpoisuustieto (vain AMK)
  - Päätoimisten opettajien kelpoisuustieto. Tiedolla seurataan eri ulottuvuuksien kautta opettajien kelpoisuutta opettamiseen.
23. Henkilötyövuosi
  - Mittayksikkö tilastointiin.
24. ORCID-tunniste
  - ORCID-tunnisteen avulla on mahdollista yhdistää henkilö hänen tutkimusaktiviteetteihinsa.
25. Sopimusnumero
  - Sopimusnumeroa tarvitaan tietojen yhdistämiseen OKM:n rekryointitiedonkeruussa.
26. Sopimuksen alkupäivämäärä
  - Sopimuksen alku- ja loppupäivämäärää käytetään henkilöstön vaihtuvuuden seuraamiseen. Tietojen perusteella on mahdollista päätellä ne uudet työntekijät, joita ei rekrytoida hakumenettelyn kautta.
27. Sopimuksen loppupäivämäärä
  - Sopimuksen alku- ja loppupäivämäärää käytetään henkilöstön vaihtuvuuden seuraamiseen. Tietojen perusteella on mahdollista päätellä ne uudet työntekijät, joita ei rekrytoida hakumenettelyn kautta.
28. Hakunumero
  - Sopimusnumeroa tarvitaan tietojen yhdistämiseen OKM:n rekryointitiedonkeruussa.

Henkilötietojen säilytysaika

Kerättävistä henkilötason tiedoista muodostetaan tilastollinen aineisto. Aineiston avulla seurataan tilastollisesti henkilöstön liikkumista eri tehtäväryhmien ja korkeakoulujen välillä. Tästä syystä tunnisteellisia tietoja säilytetään niin kauan kuin henkilön on mahdollista esiintyä henkilöstötiedonkeruussa.

Mahdolliset henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät

Kerätyt tiedot luovutetaan Tilastokeskukselle yritysrekisterin sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan tilastoinnin käyttöön. Tietoja ei luovuteta muille ulkopuolisille tahoille tai muuhun käyttöön. Tiedoista muodostetut tilastolliset aineistot julkaistaan Opetushallinnon tietopalvelu Vipusessa.

Muut informoivat tiedot

Henkilöllä on oikeus pyytää rekisterinpitäjältä pääsy henkilöä koskeviin henkilötietoihin sekä oikeus pyytää kyseisten tietojen oikaisemista.

Henkilötietojen suojaamiseen liittyvien periaatteiden ja toimenpiteiden kuvaus toimitetaan erikseen pyynnöstä.